

UCHWAŁA NR XXXVIII/254/2022

RADY POWIATU W PIŃCZOWIE

z dnia 14 grudnia 2022 roku

w sprawie przyjęcia stanowiska Rady Powiatu w Pińczowie w sprawie problemu utylizacji porzuconych odpadów

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz.1526) oraz §10 us.1 pkt 16 i §16 ust. 2 Statutu Powiatu Pińczowskiego (Dz. Urz. woj. święt. z 2015 r. poz.2695 z późn. zm. Rada Powiatu w Pińczowie uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się stanowisko Rady Powiatu w Pińczowie w sprawie problemu utylizacji porzuconych odpadów i konsekwencji jakie wynikają z tego tytułu dla powiatu Pińczowskiego o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Zobowiązuje się Starostę Powiatu Pińczowskiego do przesłania stanowiska, o którym mowa w §1, do:

- a) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) Prezesa Rady Ministrów,
- c) Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) Ministra Klimatu i Środowiska,
- f) Parlamentarzystów z terenu województwa świętokrzyskiego,
- g) Marszałków Województw,
- h) Przewodniczących Sejmików,
- i) Samorządom powiatowym i gminnym z terenu województwa świętokrzyskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
mgr inż. Ireneusz Cofuska

RADCA PRAWNY
Przemysław
Nr 11-L-X-104

Stanowisko Rady Powiatu w Pińczowie

w sprawie problemu utylizacji porzuconych odpadów i konsekwencji jakie wynikają z tego tytułu dla Powiatu

Na terenie Powiatu Pińczowskiego składowane są odpady niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi oraz stanu środowiska naturalnego.

Rada Powiatu w Pińczowie w związku z problemem związanym z utylizacją porzuconych odpadów zajmuje stanowisko podjęcia stosowanych działań zmierzających do stworzenia przepisów skutecznego rozwiązania problemów z jakimi borykają się samorządy. Starosta Powiatu stosownie do zapisów art. 41 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U z 2022r. poz. 699), po spełnieniu przez przedsiębiorców wszelkich obowiązków, a także po zasięgnięciu opinii organów uzgadniających wymienionych w ustawie, udziela firmom zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami. Przedsiębiorcy od niczego nieświadomych kontrahentów często wynajmują hale magazynowe, kontenery lub inne miejsca i przetrzymują w nich odpady, nie zwracając uwagi na ich właściwości chemiczne i fizyczne, a później je pozostawiają. Najczęściej porzucane są odpady niebezpieczne. Pozostawione bez nadzoru i przechowywane bez odpowiednich zabezpieczeń są realnym zagrożeniem dla środowiska, a także dla zdrowia i życia mieszkańców.

W przypadku, gdy Starosta jako organ, który na podstawie art. 41 ustawy o odpadach udzielił zezwolenia na zbieranie odpadów, a następnie z uwagi na naruszenie warunków udzielonego zezwolenia cofnął je przedsiębiorcy bez odszkodowania (stosując art. 47w/w ustawy), a przedsiębiorca dalej uchyla się od wykonania obowiązku nałożonego decyzją o cofnięciu czyli usunięciu odpadów, Starosta jako wierzyciel i organ egzekucyjny musi stosownie do zapisów art. 26 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji podjąć wszelkie czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych, a w rezultacie do wykonania przez zobowiązanego obowiązku od którego się uchyla. Powiat jest zobowiązany do wykonania zastępczego utylizacji pozostawionych odpadów. Prowadzone przez Powiat Pińczowski postępowanie egzekucyjne zakończyło się fiaskiem, gdyż jak się okazuje firmy są nieściągalne i powiat nie ma możliwości odzyskania wydanych środków finansowych. Koszty zagospodarowania odpadów są bardzo wysokie i przekraczają możliwości budżetu powiatu. Próby pozyskania środków z Programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska czy też Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska, również nie są rozwiązaniem ponieważ dofinansowanie w postaci pożyczki nie załatwi sprawy. Pożyczkę trzeba spłacać, na co samorząd nie ma środków finansowych.

Art. 8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa jak i art. 216 ust.2 pkt 5 i art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wskazują, że Województwo ma możliwość udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego, jednak ta pomoc udzielana pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego nie może odnosić się do ogółu wydatków ponoszonych przez jednostkę będącą beneficjentem pomocy, bez względu na rodzaj zadania.

Powyższe oznacza, że nie ma możliwości pozyskania wsparcia finansowego od instytucji nadrzędnych, tj. Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego.

W wyroku z dnia 4 lutego 2015r. sygn. akt IIGSK2338/13 Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że „regułą powinno być ograniczenie tej pomocy do przypadków, gdy jednostki samorządu terytorialnego nie są w stanie samodzielnie zrealizować ciężących

na nich zadań publicznych będących ich zadaniami własnymi. Pomoc ta może być udzielana na zasadzie przesunięcia środków pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego na tym samym poziomie (między gminami), a także na różnych poziomach (gmina - województwo). Jednakże może być ona przyznawana wyłącznie na realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego”.

Warunkiem zgodności z prawem wydatków ponoszonych przez Województwo jest ich zgodność z dyspozycją właściwego przepisu materialnego. Wynika to z art. 44 ust.2 ustawy o finansach publicznych, który stanowi że jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Skoro zatem unieszkodliwienie odpadów przez Powiaty stanowi wykonanie zastępcze, o którym mowa w art. 127 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, nie sposób uznać go za realizację zadania własnego, a co za tym idzie nie ma możliwości udzielenia wsparcia finansowego Powiatom na pokrycie kosztów utylizacji tych odpadów. Podjęcie działań w tym zakresie prowadziłoby do naruszenia dyscypliny finansów publicznych, określonych w art.8 pkt1 i art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W powiecie pińczowskim zalega ok. 800 ton odpadów niebezpiecznych i ok. 400 ton odpadów innych niż niebezpieczne. Pozostawione odpady to farby, lakiery, opakowania po substancjach niebezpiecznych, różnego rodzaju chemikalia pozostawione w metalowych beczkach czy mauserach. Są to odpady łatwopalne (ryzyko pożaru), toksyczne, mogące prowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego i powietrza. Niezorganizowane emisje szkodliwych związków chemicznych narażają zdrowie i życie okolicznych mieszkańców.

Powiat Pińczowski z takim problemem boryka się już od wielu lat. Przeprowadzone postępowanie egzekucyjne – dwukrotna grzywna w celu przymuszenia zobowiązanego do wykonania obowiązku nałożonego decyzją o cofnięciu zezwolenia, nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Firma jest nieściągalna. Wielokrotne prośby Starosty Pińczowskiego o wsparcie finansowe do instytucji związanych z ochroną środowiska, w tym Prezesa Rady Ministrów również nie przyniosły żadnych efektów odpowiedzi zwrotne to brak środków na tego typu działania i propozycje zaciągnięcia pożyczek.

Jak wyżej opisano w obecnej sytuacji prawnej to Starosta Pińczowski jest zobowiązany do poniesienia kosztów wykonania zastępczego utylizacji odpadów, co nie jest małym kosztem, aktualnie 16 mln zł. Niestety Powiat Pińczowski nie dysponuje takimi środkami finansowymi i nie jest w stanie samodzielnie wykonać tego zadania.

Ze względu na wysokie koszty usunięcia nagromadzonych odpadów, niektóre firmy z sektora gospodarki odpadami aby uniknąć odpowiedzialności wzniesają pożary na terenie miejsca składowania odpadów zarówno te legalnie funkcjonujące, jak i nielegalne. Zdarzenia te nierzadko prowadzą do głębokiej degradacji środowiska naturalnego, w wielu przypadkach powodując skażenie gleby, powietrza i wód. Taki właśnie przypadek odnotowano w Kielcach czy też Nowinach.

Aby temu zapobiec wskazujemy, że niezbędne jest podjęcie przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej działań zmierzających do stworzenia przepisów skutecznego rozwiązania problemów z jakimi borykają się samorządy. Zasadnym jest szybkie podjęcie zmian legislacyjnych, które doprowadzą do skutecznego rozwiązania problemu. Nadmienić należy, że bez wsparcia Rządu powiaty nie są w stanie udźwignąć ciężących na nich obowiązków.

Rada Powiatu domaga się od Sejmu i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej natychmiastowej zmiany przepisów ustawy o odpadach, a także przeniesienia odpowiedzialności w tego typu przypadkach na Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU

mer inż. Ireneusz Gohuszka